

## Szegregacionalista

A sebész kifejezéstelen arccal pillantott fel.

- Készen áll?

- A készen viszonylagos fogalom - felelte az eü-mérnök. - Mi készen állunk. Ő nyugtalan.

- Mindig azok... Persze, ez komoly műtéti beavatkozás.

- Komoly vagy sem, hálásnak kellene lennie. Egész sereg jelölt közül került kiválasztásra, és őszintén szólva, nem hiszem...

- Nehogy kimondja! - figyelmeztette a sebész. - Nem a mi feladatunk meghozni a döntést.

- Mi csak elfogadjuk. No de egyet is kell vele értenünk?

- Igen - jelentette ki kategorikusan a sebész. - Egyetértünk vele. Abszolút mértékben és teljes szívünkben. A műtét túlságosan bonyolult ahhoz, hogy gondolatban bármiféle fenntartással kezdjünk hozzá. Ez a férfi számtalan módon bizonyította már kiválóságát, az életrajzát pedig alkalmasnak ítélte a Halandósági Bizottság.

- Rendben - válaszolta meggyőződés nélkül az eü-mérnök.

- Azt hiszem, idebent fogadom - jelentette ki a sebész. - A helyiség kellően kicsi és kellően bensőséges ahhoz, hogy megnyugtassa.

- Nem fog segíteni. Ideges, és eltökélte magát.

- Valóban?

- Igen. Fémet akar. Mind azt akarnak.

A sebész arca kifejezéstelen maradt. A kezére meredt.

- Néha le lehet őket beszélni róla.

- Minek bajlódnánk vele? - kérdezte közönyösen az eü-mérnök. - Ha fémet akar, hát legyen fém!

- Magát nem érdekli?

- Miért érdekelné? - kérdezett vissza az eü-mérnök már-már brutálisan. - Így is, úgy is egészségmérnöki problémáról beszélünk, én pedig egészségügyi mérnök vagyok. Így is, úgy is meg tudom oldani. Ezen túl miért kellene, hogy érdekeljen?

- Számomra ez a dolgok alkalmasságának kérdése - jegyezte meg a sebész egykedvűen.

- Alkalmasság! Ilyesmivel nem érvelhet. Mit érdekli a páciens a dolgok alkalmassága?

- Engem érdekel.

- Ezzel kisebbségben van. Az általános tendencia épp ellenkező irányt mutat. Esélye sem lehet.

- Meg kell próbálnom! - A sebész gyors kézmozdulattal csendre intette az eü-mérnököt - nem türelmetlenül, mindössze gyorsan. Már szólt a nővérnek, és máj\* jelezték neki, hogy lassan meg is érkezik. Megnyomott egy kis gombot, és a két- szárnyú tolóajtó sebesen szétnyílt. A páciens motoros székében közeledett, miközben a nővér fürgén lépdelt mellette.

- Most kimehet, nővér - szólalt meg a sebész de várjon odakint! Hívni fogom.

- Odabiccintett az eü-mérnöknek, aki a nővérral együtt távozott, az ajtó pedig becsukódott mögöttük.

A székben ülő férfi hátrapillantott a válla felett, figyelte, ahogy elhagyják a helyiséget. Nyaka inas volt, szemét apró ráncok keretezték. Frissen borotválkozott, ujjain pedig, melyek a szék karfájára szorultak, jól látszott, hogy manikűrözted a körmeit. Kiemelten fontos betegnek számított, és jól gondját viselték... Arcán mégis megrögzött ingerültség tükröződött.

- Ma kezdjük? - kérdezte.

A sebész bólintott.

- Ma délután, szenátor úr.

- Úgy értesültem, hogy heteket fog igénybe venni.

- A műtét maga nem, szenátor úr. Am több járulékos beavatkozást is el kell végezni. Rendbe kell hozni a vérkeringés! rendszert, és be kell állítani a hormonháztartást is. Ezek bonyolult dolgok.

- Veszélyesek? - Aztán, mintha úgy érezte volna, közvetlenebb viszonyra kellene törekednie, ám egyértelműen meggyőződése ellenére, még hozzátette: - Doktor úr...

A sebészt nem foglalkoztatták az udvariassági formulák nüanszai. Kereken kimondta:

- Minden veszélyes. Azért nem sietjük el, hogy minél kevésbé legyen veszélyes. Pontosan az elvégzéséhez szükséges idő, több szakember együttes kompetenciája és a felszerelés teszi csupán ilyen kevesek számára elérhetővé az efféle műtéti beavatkozást...

- Ezt én is tudom! - vágott közbe türelmetlenül a páciens. - Nem vagyok hajlandó büntudatot érezni emiatt. Vagy arra céloz, hogy esetleg nyomást gyakoroltam volna?

- Szó sincs ilyesmiről, szenátor úr, A Bizottság döntéseit sosem kérdőjelezzük meg. Pusztán azért említettem meg a műtét nehézségét és összetettségét, hogy megmagyarázzam, miért szeretném a legmegfelelőbb módon

végrehajtani.

- Akkor tegye ezt! Magamnak is ez az óhajom!

- Akkor arra kell kérnem, hogy hozzon meg egy döntést. Kétféle kiberszívet ültethetünk önbe, fémét vagy...

- Műanyagot! - csattant fel ingerülten a páciens, - Vagy nem ezt az alternatívát kívánta ajánlani, doktor úr? Olcsó műanyagot. Nekem nem kell ilyesmi. Már választottam. Fémét akarok!

- De...

- Figyeljen rám! Nekem azt mondták, tőlem függ, hogyan döntök. Vagy tévedek?

A sebész bólintott.

- Amikor két egymást kiváltó lehetőség orvosi szempontból egyenértékű, a választás joga a pácienset illeti. A gyakorlatban még olyankor is a páciens dönt, amikor az alternatívák nem egyenértékűek, mint ebben az esetben is.

A beteg szeme résnyire szűkült.

- Ezzel azt akarja mondani, hogy a műanyag szív jobb minőségű?

- Ez a betegtől függ. Véleményem szerint az ön konkrét esetében az. És nem szívesen használjuk a műanyag szót. Fibrózus kiberszívről beszélünk.

- Nekem ez műanyagot jelent.

- Szenátor úr - magyarázott tovább végtelen türelemmel a sebész az anyag a szó megszokott értelmében nem műanyag. Valóban polimeres szerkezetű, ám sokkal összetettebb, mint az átlagos műanyag. Olyan bonyolult, fehérjejellegű rostokból áll, amelyeket úgy terveztek meg, hogy a lehető leghívebben utánozzák az ön keblében dobogó emberi szív természetes struktúráját,

- Pontosan, és az emberi szív, ami most a keblemben dobog, elhasználódott, pedig még hatvan sem vagyok. Nem kérek még egy ilyet, köszönöm! Valami jobbat akarok.

- Mindannyian valami jobbat akarunk adni önnek, szenátor úr. A fibrózus kiber-szív jobb lesz. A várható élettartama több száz év. Garantáltan nem allergén...

- És ez nem igaz a fémszívra is?

- De, igaz - felelte a sebész. - A fém kiberszív titánötvözetből készült, amely...

- És nem használódik el? És erősebb, mint a műanyag? Vagy fibrózus, vagy akárminek nevezi is...

- A fém fizikailag erősebb, igen, de a mechanikus erő ez esetben nem lényeges. A mechanikai erőnek semmiféle hasznát nem veszi, mivel a szív jól védett helyen található. Bármilyen, ami a szívéig hatolhat, más okból öli meg önt, még ha a szív ellenáll is a roncsolásnak.

A páciens megrándította a vállát.

- Ha egyszer eltörik valamelyik bordám, azt is titánra fogom kicseréltetni. A csontok könnyen helyettesíthetők. Bárki bármikor elvégeztetheti a beavatkozást. Annyi fém lesz bennem, amennyit én akarok, doktor úr!

- Ehhez meg is van a joga, ha így határoz. Ugyanakkor közölnöm illik önnek, hogy ugyan egyetlen fém kiberszív sem mondott még csődöt mechanikai behatás miatt, elektronikai okokból már több is leállt.

- Ez mit jelent?

- Azt jelenti, hogy minden kiberszívbe beépítenek egy szívritmusszabályzót. A fémváltozat esetében ez egy elektromos szerkezet, amely a szívverés egyenletességét biztosítja. Ez azzal jár, hogy miniaturizált egységek egész seregét kell beépíteni. hogy az egyén érzelmi és fizikai állapotának megfelelően változtasson a szívverés ritmusán. Időnként elromlik benne valami, és a beteg már meg is halt, mielőtt ki lehetne javítani a hibát.

- Ilyesmiről még sosem hallottam.

- Biztosíthatom felőle, hogy előfordul.

- Azt akarja mondani, hogy gyakran előfordul?

- Egyáltalán nem. Kifejezetten ritkán.

- Nos, akkor kockáztatok. Mit tud mondani a műanyag szívről? Abban is van szívritmusszabályzó?

- Természetesen, szenátor úr. De a fibrózus kiberszív vegyi összetétele meglehetősen hasonlít az emberi szövetekéhez. Közvetlenül a test ionos és hormonális szabályzására reagál. A beültetendő egység sokkal kevésbé összetett, mint a fém kiberszív esetében.

- No és a műanyag szív sosem ugrik ki a hormonális szabályozás alól?

- Ilyesmi ez idáig nem fordult elő.

- Mert még nem elég ideje dolgoznak vele. Nincs igazam?

A sebész elbizonytalanodott.

- Való igaz, hogy a fibrózus kiberszívet nem alkalmazzák olyan régóta, mint a fémét.

- Ez az! Egyébként miért töri magát, doktor úr? Attól fél talán, hogy robotot csinállok magamból... metallót, ahogyan azóta nevezik őket, amióta elfogadták az állampolgárságukról szóló törvényt?

- Metallóként semmi gond nincs a metallókkal. Ahogy mondja, teljes jogú állampolgárok. Ön azonban nem metalló. Hanem emberi lény. Miért ne maradhatna emberi lény?

- Azért, mert a legjobbat akarom, és az a fémszív. Gondoskodjon róla, hogy megkapjam!

A sebész bólintott.

- Rendben. Alá kell írnia a szükséges engedélyeket, aztán beültetünk önbe egy fémszívet.

- És maga fogja végezni a műtétet? Úgy hallottam, maga a legjobb.

- Minden tölem telhetőt megteszek, hogy az átállás a lehető legzökkenőmentesebb legyen.

Az ajtó szétnyílt, a motoros szék pedig kigördítette a beteget a várakozó nővérhez.

Belépett az eü-mérnök, és a válla felett hátranézve figyelte a távozó páciens, amíg újra össze nem csukódtak az ajtószárnyak.

A sebészhez fordult.

- Nos, az arckifejezéséből nem tudom megállapítani, hogy mi történhetett. Hogyan döntött?

A sebész az íróasztala fölé hajolt, beütötte az utolsó részleteket a feljegyzéseibe.

- Amit megjósolt. Ragaszkodik a fém kiberszívhez.

- Végül is, azok a jobbak.

- Nem jelentősen. Régebb óta használatban vannak, ennyi az előnyük. Az a mánia az oka, ami az emberiségen elhatalmasodott, amióta a metallók teljes jogú állampolgárokká váltak. Az embereket az a furcsa vágy hajtja, hogy metallóvá tegyék önmagukat. A fizikai erőre áhítoznak, és arra a tartósságra, amit hozzájuk társítanak.

- Ez nem egyoldalú, doktor úr. Maga nem dolgozik metallókkal, én azonban igen, ezért tudom. Az utolsó kettő, aki javításra bejött, fibrózis alkatrészeket kért.

- És megkapták?

- Az egyik esetben csupán néhány inat kellett kicserélni; nem különösebben számított, fémre-e vagy rostra. A másik vérkeringési rendszerért, vagyis annak megfelelőjéért folyamodott. Azt feleltem neki, nem tudom megcsinálni, legalábbis anélkül nem, hogy az egész testét újraépíteném a fibrózis anyagból... Úgy vélem, előbb-utóbb ez is megvalósul. Lesznek olyan metallók, akik egyáltalán nem metallók, hanem hús-vér lények.

- Nem zavarja a gondolat?

- Miért ne lehetnének ilyenek? Ahogyan fémmel megerősített emberek is? A Földön jelenleg kétféle intelligencia létezik, de miért bajlódnánk kettővel? Hadd közelítsenek egymáshoz, míg végül nem tudjuk megkülönböztetni őket. Miért is kellene? Mindkettőből a legjobbat kapnánk: a robottal kombinált ember előnyeit.

- Az eredmény egy hibrid lenne - állapította meg a sebész szinte szenvedéllyel a hangjában. - Olyasvalami lenne az eredmény, ami nem mindkettő, hanem egyik sem. Nem az lenne a logikus, hogy az egyén túlságosan büszke lenne önnön testére ahhoz, hogy valami idegennel akarja felhígítani azt? Valóban akarná az elkorcsosulást?

- Ez szegregacionalista beszéd!

- Nem érdekel - jegyezte meg a sebész hűvös hangszívallyal. - Én abban hiszek, hogy az ember legyen önmaga. A saját testemet semmiféle okból nem változtatnám meg. Ha bármely részét mindenképp le kellene cserélni, a pótláshoz az eredetivel a természetben leginkább megegyező anyagot választanám, amit csak találni lehet. Önmagam vagyok, elégedett önmagammal, és semmi más nem szeretnék lenni.

Most már elmondta, amit akart, és elő kellett készülnie a műtétnek. Két erős kezét a sterilizáló tűzhelybe helyezte, és hagyta, hogy a tompa vörös izzás megöljön minden lehetséges kórokozót. Szennedélyes szavai ellenére hangját egyszer sem emelte fel, polírozott fémarcán pedig {szokás szerint} egyetlen alkalommal sem mutatkozott érzelem jele.

(Galamb Zoltán)